

Prologas

Vaito džentelmenų klubas, 1818-ųjų gegužė

Aplink kortų stalą susibūrusi minia rodė viena – kažkas tuoj laimės įspūdingą sumą, o kažkas praloš paskutinius centus. Rosą Džeimsoną tokie įvykiai traukė tarsi ugnis drugį. Prie kortų stalo išpūtęs akis, nevaldomai prakaituodamas sėdėjo Runkorno grafas. Vikontas Denhamas ramiai susirinko ką tik išloštą absurdiškai didelę krūvą banknotų.

Rosas nuklydo prie savo draugo Karstero. Žinojo, kad bičiulis gebės tiksliai nušviesti padėtį.

– Kas nutiko? – pasiteiravo jis gurkštelėjęs gėrimo.

Džonas Karsteras pakartojo draugo judesį kilstelėdamas prie lūpų taure, bet nė akimirką nenuleido akių nuo prie kortų stalo besiklostančios dramos.

– Denhamas ką tik ištuštino Runkorno kišenes. Ant stalo guli daugiau nei tūkstantis svarų.

Rosas nenustebo. Runkornas jau ne vienus metus ėjo savęs naikinimo keliu, o vikontas Denhamas mėgo padėti kvailiams išsiskirti su pinigais.

Denhamas atsistojo ir patenkintas nusišypsojo varžovui.

– Buvo malonu, Runkornai.

Nugalėtas vyriškis greitai sumirksėjo aiškiai nesigaudydamas, kas dedasi. Jam kyštelėjus ranką į švarko kišenę tapo aišku, kad jis tuoj iškrės kažkokią kvailystę. Išsitraukęs storą, oficialiai atrodantį dokumentą vyras bene sviedė jį į stalo vidurį.

– Barčesterio dvaro dokumentai, – apimtas aklo užsidegimo paskelbė jis. – Dvaras nesusaistytas paveldėjimo aktais, jį supa nuostabus parkas ir plačios ganyklos. Užstatęs namą atsilošiu viską, ką pralaimėjau.

Susirinkusieji aplink sutartinai aiktelėjo.

– Koks žmogus eidamas lošti pasiima dvaro dokumentus? – tyliai sušnypštė Karsteras.

– Nepataisomas kvailys, kuris gali viską pralaimėti, – ramiai atsakė Rosas.

Runkornas – ne pirmasis pralošęs šeimos turtus. Neabejotina, kad nebus ir paskutinis.

Minia neramiai laukė, kaip Denhamas reaguos į jam mestą iššūkį. Būtent dėl tokių akimirkų šie žmonės ir gyveno – dėl galimybės pamatyti kito asmens žlugimą.

Denhamas nesisėdo atgal prie stalo, tik neslėpdamas smalsumo stebėjo Runkorną. Rosui buvo akivaizdu, kad vyras mėgaujasi viršenybe.

Ir tikrai – Denhamas ketino kvailį savo varžovą pakankinti.

– Rimtai abejoju, ar dvaras vertas daugiau nei trijų tūkstančių, – atmestinais tarstelėjo jis, – bet esu protingas. Tokiomis aplinkybėmis galiu...

Nelaukdamas, kol Denhamas užbaigs sakinį, Rosas jį pertraukė:

– Aš sutinku lažintis, Runkornai, – jis sviedė ant stalo storą pluoštą banknotų. – Statau penkis tūkstančius. Jei praloši, dvaras mano.

Minia garsiai aiktelėjo taip įdomiai ir visiškai netikėtai pasisukus įvykiams. Susirinkusieji pradėjo šnibždėti. Vienas ar du prikišo, kad Rosui nederėjo mesti šio iššūkio. Tai buvo Denhamo lošimas. Reikėjo bent sulaukti, kol jis atsisakys. Žinoma, toks vulgarus iššūkėlis kaip Džeimsonas nemokėjo tinkamai elgtis garbingoje draugijoje. Kiti žiūrovai paprasčiausiai gėrėjosi jo dosnumu. Prieš kažkokią seną plytų krūvą statomi penki tūkstančiai svarų buvo labai dosnus pasiūlymas.

Rosas nekreipė į aplinkinius dėmesio. Jis tik stebėjo, kaip Runkornas godžiomis akimis varsto pinigus. Tiksliai suprato, ką tas nelemtas kvailys galvoja – jis užsisvajoję, kad ne tik nieko nepraras, bet ir apmokės dalį skolų. Tokie lošėjai kaip Runkornas nesugebėdavo numalšinti apgailėtinos vilties, kad jiems greitai vėl ims sektis.

– Sutarta! – nė akimirką nenuleisdamas akių nuo pinigų susijaudinęs sušuko Runkornas.

Rosas stebėjo, kaip blyškios Denhamo akys užsiliepsnoja. Galiausiai vyras nenoriai pasitraukė į šalį leisdamas Rosui įsitaisyti savo kėdėje.

– Ką žaisime? – kasdieniškai pasiteiravo Rosas, nors ir žinojo, kad varžovas pasirinks piketą^[1].

Vargšas Runkornas neturėjo jokių galimybių. Daugelis piketą laikė mažiau rizikingu už lošimą kauliukais, bet taip manančius žmones lengviau apmauti. Lošiant kauliukais fortūna galėjo nususukti net nuo geriausio žaidėjo, o piketas Roso smegenis turinčiam žmogui buvo nuspėjamas. Mostelėjęs ranka Rosas pasiūlė dalyti kortas. Prieš paimdamas jam padalytąsias gurkštelėjo gėrimo.

Jo gautos kortos buvo geros, tad jas atmetęs paėmė penkias niekam tikusias. Neverta triuškinėti varžovo per pirmąsias partijas.

Nesunkiai laimėjusiam pirmąją partiją Runkornui aiškiai palengvėjo. Šis vyras – tikrai nevykęs žaidėjas. Nenuostabu, kad Denhamas ištuštino jo kišenes. Runkornas visiškai nemokėjo maskuoti emocijų. Antrąjį žaidimą Rosas tyčia žaidė nerangiai. Apsimetė, kad paskutinis pergalę atnešęs triukas pavyko netyčia. Trečiąją partiją jis sulošė negudraudamas ir nugalėjo, bet siekdamas užtęsti linksmybes ketvirtąją pralaimėjo. Susirinkusi minia džiūgavo mėgaudamasi intriga.

Runkornas lošė pernelyg neapdairiai. Nerimaudamas ėmė elgtis neapgalvotai. Jis taip džiaugėsi kiekvienu tašku, kad nebesekė, kokios kortos padalytos, aiškiai nenumanė, kas dar liko ant stalo. Kaip kvaila taip skubėti žaidžiant žaidimą, per kurį taip lengva sukčiauti. Po galais, net jei Rosas būtų užsimanęs į žaidimą paleisti kelias papildomas vertingas kortas, kažki, ar varžovas būtų tai pastebėjęs. Tačiau jis tenorėjo Runkorną nugalėti, o ne auštant susitikti su juo Hampstedo viržyne^[2].

Dalydamas kortas priešpaskutinei partijai Rosas pastebėjo Džono žvilgsnį. Draugas demonstratyviai pažvelgė į laikrodį – nesubtilus priminimas, kad jie laukiami kitur.

Rosas nustojo kankinti grobį. Kiekvieną kortą ant stalo dėjo tik viską apgalvojęs, panaudojo visus savo triukus. Baigiantis šiai partijai Runkornas pradėjo panikuoti. Veidu tekantys stambūs prakaito lašai sudrėkino aukštą, kampuotą madingų marškinių apykaklę.

Rosas pagalvojo, kiek daug ši aprangos detalė atskleidžia apie jo varžovą. Buvo gerai žinoma, kad Runkorno grafas didžiulėmis sumomis įsiskolinęs visiems geros reputacijos Londono pirkliais. Ir kai kuriems labai *prastos* reputacijos. Jis jau ilgą laiką išleisdavo daugiau, nei galėjo sau leisti, bet vis tiek nekeitė neatsakingo gyvenimo būdo. Runkornas pasirinko kurti turtingo vyro įvaizdį. Jo išvaizda nieko neapmulkina – ypač Roso. Jo darbas buvo rasti tokius vyručius kaip šis, tad sunku tokio žmogaus gailėti.

Paskutinei partijai kortos buvo padalytos tyloje. Žiūrovai stengėsi maskuoti piktdžiugą. Norint Rosą nugalėti Runkornui reikėjo mažiausiai trisdešimties taškų. Patyrusiam žaidėjui, puikiai juntančiam, kaip vyksta žaidimas, toks žygdarbis buvo įmanomas. Deja, Runkornas nebuvo toks žaidėjas. Jam trūko ir įgūdžių, ir nuovokos. Tiesą sakant, jam stigo paprasčiausio sveiko proto. Vyras nesuvokė, kaip žemai smuko. Tarp panašių į jį tai pasitaiko dažnai.

Rosas nusprendė nelemtąjį grafą užliūliuoti nepagrįstu saugumo jausmu. Porą pirmų kirčių Runkornas laimėjo, nes Rosas jam tai leido. Trečiąjį per savo paties kvailumą triuškinamai pralaimėjo. Apimtas nevilties Runkornas per greitai panaudojo vienintelę naudingą kortą. Tai padėjo jam laimėti ketvirtąjį kirtį, bet likusiai žaidimo daliai jis nebeturėjo nė vienos už valetą stipresnės kortos.

Rosas rankoje dar spaudė du karalius ir karalienę, tad Runkorno pralaimėjimas buvo užtikrintas ir neišvengiamas. Rosui surinkus tiek taškų, kad varžovas nebeturėjo nė menkiausios galimybės jį pasivyti, Runkorno veidas iš pradžių išbalo, paskui įgijo vis ryškesnį žalią atspalvį. Kai širdžių karalienė nugalėjo paskutiniąją jo kortą, Runkornas panardino veidą į delnus. Aplink suskambo plojimai.

Tyliai susirinkęs savo penkis tūkstančius svarų ir sulankstytus nuosavybės dokumentus Rosas saugiai paslėpė juos vidinėje švarko kišenėje. Dabar protingiausia būtų skubiai pasišalinti.

Jam už nugaros tyliai prisigretinęs vikontas Denhamas vos girdimai sušnibždėjo:

– Matau, kad jums ir toliau šypsosi fortūna, Džeimsonai.

Rosas santūriai linktelėjo. Jis ką tik sužlugdė savo varžovą. Nėra reikalo tuo didžiulintis. Nereikia ir leisti Denhamo draugijoje nė sekundės ilgiau, nei būtina. Atsidūrus prie šio vyro kūnu imdavo slinkti šiurpas.

Tą akimirką Runkorno grafas pašoko ant kojų. Regis, nė nepastebėjo, kad šiuo judesiu nuvertė ir kėdę.

– Puikiai... puikiai lošėte, sere, – sumikčiojo jis. Rosas spėjo, kad vyras taip kalba skatinamas giliai įsišaknijusio mandagumo, o ne juntamos pagarbos. Pasisukęs į susirinkusią minią Runkornas palenkė galvą. – Ar malonėtumėte minutėlę man atleisti,

ponai?

Rosas stebėjo, kaip jis klupinėja link durų. Nieko nesakydamas nukreipė į draugą iškalbingą žvilgsnį. Supratingai linktelėjęs Džonas išsmuko iš kambario, ketindamas Runkorną pasekti. Bičiulis žinos, kaip elgtis.

– Įdomu, Džeimsonai, – šilkinio balsu kalbėjo Denhamas, – ar jus vilioja jaudinantis žaidimas? O gal nuolat siekiate sugriauti *mano* planus?

Staiga pasigirdus šūviui Rosui neteko atsakyti į klausimą.

Visi nuskubėjo prie durų, vedančių į marmuru klotą džentelmenų klubo holą. Dar jo nepasiekęs Rosas jau numanė, ką ten išvys, bet vis tiek skubėjo kartu su kitais. Žinoma, Džonas jau buvo ten. Sukrėsta jo išraiška atskleidė žiūrovams viską, ką reikėjo žinoti.

Jiems nužvelgus klaikius vaizdus stoji kurtinanti tylą. Šviesios Vaito džentelmenų klubo sienos buvo nutaškytos siaubingais Runkorno kraujo dryžiais. Kraujas siauromis juostomis tekėjo link grindų. Ant juodo ir balto marmuro plytelių kaupėsi tamsiai raudona bala. Kol ji plito aplink kūną, pistoletas, kuriuo Runkornas išsitaškė smegenis, vis dar rūko trūkčiojančioje jo rankoje.

Piktdžiugiškai žėrinčiomis akimis Denhamas pasisuko į Rosą.

– Na, laikraščiai rytoj tikrai turės, apie ką rašyti.

[1] Senovinis kortų žaidimas (*čia ir toliau – vertėjos pastabos*).

[2] Čia vykdavo dvikovos.